

Ympäristölupapäätös

Nro 78/2010/3

Dnro ESAVI/472/04.08/2010

Annettu julkipanon jälkeen

15.12.2010

ASIA Päätös Huhtasaaren Ratsutallin ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee Huhtasaaren Ratsutallin toimintaa, Lohja.

LUVAN HAKIJA Huhtasaaren Ratsutalli
Saarelantie 6
08800 Lohja

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Huhtasaaren Ratsutallissa harjoitetaan hevosten pitoa. Toiminta sijaitsee Lohjan kaupungissa Kirsi Komulaisen omistuksessa olevilla kiinteistöillä Paavolan kylässä Saarela 444-437-0004-0015, Saarelan haka 444-437-0004-0019, Kuokkamaa 444-437-0004-0013, Saarelan mäki 444-437-0004-0020 ja Ahtialan kylässä Saarela II 444-401-0001-0059.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 26.4.2010.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista, on oltava ympäristölupa ympäristönsuojelulain 28 §:n 2 momentin 1) kohdan perusteella. Jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua vesilain 1 luvun 2 §:ssä tarkoitetun uoman tai altaan pilaantumista, on oltava ympäristölupa ympäristönsuojelulain 28 §:n 2 momentin 2) kohdan perusteella.

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin kohta 4)

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvat, ilmoitukset ja sopimukset

Toiminnalle ei ole aikaisempaa ympäristölupaa.

Lohjan ympäristölautakunta on 3.5.2007 § 139 antanut Huhtasaaren Ratsutallille yksittäisiä määräyksiä pilaantumisen estämiseksi ympäristönsuojelulain 85 §:n nojalla. Päätöksestä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätöksen 09/0059/1/25.2.2009 mukaan Huhtasaaren Ratsutallille on haettava ympäristölupa 31.8.2009 mennessä. Ratsutallitoiminnassa on noudatettava ympäristölautakunnan antamia määräyksiä kunnes ympäristölupaa koskeva hakemus on ratkaistu. Päätöksestä valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen taltionumero 3486/7.12.2009 mukaan ympäristöluvan hakemiselle asetettu määräaika pidennetään päättymään 30.6.2010.

Huhtasaaren ratsutallilla on Metsähallituksen lupa Huhtasaaren ratsutallin koillispuolella olevan Lohjanjärven alueet (FI0100036) -nimiseen Natura 2000 -alueeseen kuuluvan osa-alueen Huhtasaaren lehto alueella ratsastuspolun käyttöön. Lupa on myönnetty 29.8.2007 ja sitä on jatkettu 8.2.2010 vuoteen 2015 asti.

Ilmoitus laajamittaisesta hevosten pidosta on tehty Etelä-Suomen läänihallitukselle 6.7.2007.

Lohjan kaupungin rakennustarkastaja on hyväksynyt päätöksellään 21.5.2004 § 313 ilmoituksen, joka koskee toimenpidettä "Katokset talliin ja pihattorakennukseen". Rakennustarkastaja päätti maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun luvan, sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettaviksi seuraavin ehdoin: Ilmoitus raukeaa, ellei toimenpidettä ole aloitettu ja saatettu loppuun kolmen vuoden kuluessa. Päätöksestä ei valitettu. Toimenpiteet on saatettu loppuun.

Lohjan kaupungin rakennustarkastaja on hyväksynyt päätöksellään 16.6.2005 § 313 ilmoituksen, joka koskee toimenpidettä "Pihaton lantala ja laidunkatokset". Rakennustarkastaja päätti maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun luvan. Päätöksestä ei valitettu. Lantala ja katokset on rakennettu.

Uudenmaan ympäristökeskus on antanut 22.6.2005 Kirsi Komulaiselle rakentamista koskevan poikkeamis päätöksen 100 k-m²:n hevospihatolle ja 40 k-m²:n lantalalle. Rakennuspaikka on Lohja Paavolan kylän tilat Saarela RN:o 4:15 ja Saarelan haka RN:o 4:19. Kyseessä on vähäistä suurempi poikkeus ranta-asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta (MRL 58 § 1 mom.). Ympäristökeskus myönsi poikkeuksen ehdolla, että tallin jätevedet on käsiteltävä kunnan ympäristöviranomaisen määräämällä tavalla. Jätevesien käsittelyssä on huomioitava valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla

alueilla (542/2003). Päätöksen mukaan poikkeamispäätös on voimassa kaksi vuotta tästä päivästä (22.6.2005) lukien. Ennen minkäänlaiseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä hakijan on saatava paikalliselta rakennuslautakunnalta rakennuslupa.

Lohjan kaupungin rakennusvalvonnan/johtavan rakennustarkastajan 10.3.2009 päivätyn lausunnon mukaan tilalla (Saarela RN:o 4:15, Kuokkamaa RN:o 4:13 ja Saarelanhaka RN:o 4:19) on asuinrakennusten lisäksi vanha tallirakennus sekä lato, joka on toiminut myös eläinsuojana. Rakennukset on rakennettu 1950-luvulla. Eläinsuojiin on jälkeinpäin rakennettu katoksia ja sisäisiä muutoksia, mitkä toimenpiteet on hyväksytty viranomaisen toimesta 21.5.2004. Eläinsuojina toimineisiin rakennuksiin ei ole muita rakennusvalvontaviranomaisen lupia vaadittu. Uudenmaan ympäristökeskuksen 6.7.2005 antaman poikkeamispäätöksen mukainen rakentaminen olisi mahdollistanut toiminnan laajentamisen, mutta hevospihatolle ei ole haettu rakennuslupaa poikkeamispäätöksen voimassaoloaikana.

Luvan hakija on tehnyt lannan vastaanottosopimuksen luomuviljelytilan (AA) kanssa. Viljelijällä on peltoalaa noin 200 ha Lohjan ja Varsinais-Suomen alueella.

Kaavoitustilanne

Maakuntakaava

Alueella on maakuntakaava, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 8.11.2006. Siinä alueella ei ole aluevarauksia.

Yleiskaava

Alueella on yleiskaava (kunnanvaltuusto 9.12.1992, oikeusvaikutukseton). Siinä tilan alue on pääosin maatalousaluetta (MT). Päärakennus sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Tilan koillisosassa on loma-asuntoaluetta (RA).

Ranta-asemakaava

Alueella on ranta-asemakaava (Uudenmaan lääninhallitus 13.7.1987, vahvistettu rakennuslain mukaisena rantakaavana). Huhtassaaren ranta-asemakaava-alueella sijaitsevat seuraavat kiinteistöt:

Ahtialan kylässä Saarela II RN:o 1:59 ja Paavolan kylässä Kuokkamaa RN:o 4:13, Saarela RN:o 4:15, Saarelan haka RN:o 4:19 ja Saarelan mäki RN:o 4:20.

Kiinteistöjen ranta-asemakaavan mukainen maankäyttö jakaantuu seuraaviin aluevarauksiin:

- asuinpientalojen korttelialue (AP), jolle saa rakentaa asuinpientalon, kerrosalaltaan enintään 200 m² (korttelialueella sijaitsee maatalan pääraKENnus ja hevostalli, joka on ennen ollut navettana).
- maatalousalue (MT), joka säilytetään viljelykäytössä tai muuten avoimena maisematilana (alueet ovat laidun- tai ulkotarhakäytössä, joilla sijaitsee muun muassa kaksi lantala, pihatto ja ruokintakatos).
- loma-asuntojen korttelialue (RA-1), jonka jokaiselle rakennuspaikalle saa rakentaa yhden lomarakennuksen ja talousrakennuksia (rakennuspaikkoja on kolme ja ne ovat rakentamattomia metsäalueita, jotka ovat olleet myös laidunkäytössä).

LAITOKSEN SIJAIN TIPA I KKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Maa- ja kallioperä ja pohjavesi

Peltoalueiden maalajit ovat hiesu/savi tai hiesu, riippuen peltolohkosta. Humuspitoisuus on multava (3–6% osuus multaa, viljavuustutkimus 04/2010). Metsäalueilla kallio on paikoin näkyvissä.

Alue ei ole pohjavesialuetta. Lähin pohjavesialue sijaitsee linnuntietä 6 km:ä etelään ja 3,6 km:ä itään, järven toisella puolella. Sapi n Kirkiniemen paperitehtaan vedenottamolle on matkaa 3,4 km.

Pintavedet

Huhtasaari on Lohjanjärven eteläosassa oleva saari.

Lohjanjärvi on Uudenmaan suurin järvi, pinta-ala yli 88 km². Järven keskisyvyys on lähes 13 m ja suurin syvyys 55 m. Lohjanjärven valuma-alue on suuri (192 810 ha) ja sillä on paljon peltoa. Järveen kohdistuu erittäin paljon virkistyskäyttöä, asutusta ja uimarantoja.

Lohjanjärven eri osat ovat erilaisia rehevydeltään. Lohjanjärnessä esiintyy vuosittain havaittavia, runsaita ja erittäin runsaitakin leväkukintoja. Kokonaisuu t ena Lohjanjärven tila on varsin hyvä. Happitilan ne näyttäisi olevan pääosin hyvä, vaikka happi väheneekin säännöllisesti loppukesällä rehevimpien alueiden syvänteissä. Lohjanjärven tilaa tarkkaillaan 20 havaintopisteellä järven pistekuormittajien yhteistarkkailuna. Ratsutallia lähinnä oleva tarkkailupiste on Ahtialansalmi länsi ja itä, noin kolmen kilometrin päässä. Tarkkailupiste on niin kaukana, että siitä ei pysty päättelemään vesien tilaa Huhtasaaren ympärillä. Järveen kohdistuvasta kuormituksesta on 80 % hajakuormitusta ja 12 % pistekuormitusta.

Luonto- ja luonnonsuojelu

Lohjanjärven alueella on Lohjanjärven alueet (FI0100036) -niminen Natura 2000 -alue. Huhtasaarella sijaitseva Huhtasaaren lehto on yksi kohteen osa-alueista (10. Huhtasaaren lehto). Kohteen muodostavat kaksi valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan kuuluvaa osaa ja näiden välinen

alue. Huhtasaari on luonnoltaan erityisen rehevää ja monipuolista. Lehto-alueella on kuusettunutta pähkinä-lehmuslehtoa, jonka lajistoon kuuluvat mm. hammasjuuri, lehtoneidonvaippa, uhanalainen hirvenkello (*Campanula cervicaria*) ja Uudellamaalla uhanalainen pesäjuuri (*Neottia nidus-avis*). Alueen suojelun toteutustapana on luonnonsuojelulain mukaisen suojelualueen perustaminen.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Lähimpien häiriintyvien ulkopuolisten asuinkiinteistöjen etäisyydet Huhtasaaren Ratsutallin eläinsuojista, tarhoista ja laitumista ovat seuraavat:

	etäisyys talleista noin m	etäisyys tarhoista noin m	etäisyys laitumista noin m
naapurin kiinteistö	30	rajalla	lähes rajalla
naapurin asuinrakennus	100	30	30

Huhtasaarella on yksi yleinen uimaranta, muut rannat ovat mökkirantoja. Yleisen uimarannan etäisyys kesälaitumeen on noin 100 m sekä tallialueeseen ja tarhoihin noin 300 m.

LAITOKSEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Tilalla toimii Huhtasaaren Ratsutalli, joka tarjoaa ratsastustunteja sekä täysihoitopaikkoja yksityishevosille tilalla harjoitetaan myös satunnaista hevoskasvatusta. Tilan yhteispinta-ala on noin 8,6 ha, jonka lisäksi on noin 1 ha vuokramaata Huhtasaarella sekä 1,5 ha toisella luvan hakijan omistamalla tilalla noin kilometrin päässä Huhtasaaresta (tilat Kankari, Kankari I ja Saarva). Hevosten tarhat tai laitumet eivät rajoitu vesistöön.

Tuotteet, tuotanto ja kapasiteetti

Nykyisin tilalla on 20 hevosta tai ponia. Ympäristölupaa haetaan siten, että tulevassa tilanteessa hevosia tai poneja olisi 25 kpl. Perusteeksi on esitetty, että satunnaisesti tarvetta saattaa olla mainitulle eläinmäärälle esimerkiksi laidunkautena, varsojen synnyttyä tai muissa sellaisissa tilanteissa.

Polttoaine- ja öljysäiliöt

Tilalla ei ole öljysäiliöitä. Konetyöt tehdään ostopalveluna.

Vedenhankinta

Tilalla on porakaivo.

Luvan hakijan esittämä arvio parhaasta käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

Kaikki lantalat ovat katettuja ja vesien "viivästysaltaat" on todettu toimiviksi.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Jätevedet ja päästöt vesiin, viemäriin ja maaperään

Tallissa käytetään vettä hyvin vähän. Hevosilla on "ämpärijuotto". Mahdollinen likaantunut juomavesi on heitetty "pihalle". Tallissa on lattiakaivo, jota käytetään joskus kesäisin hevosten jalkojen huuhtelun yhteydessä. Talvella kaivo/viemäri on jäässä eikä lattiakaivo ole täten käytössä. Lattiakaivos-ta putki johtaa suoraan ojaan. Talvella hevosia ei pestä, mutta kesäaikaan hevosia huuhdellaan ulkona "ämpärivedellä". Pesuaineita ei juuri koskaan käytetä. Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on edellyttänyt, että kyseiseen lattiakaivoon joutuvalla vedelle tulisi järjestää käsittely vuoteen 2014 mennessä. Tallissa ei muodostu vesikäymälän vesiä, koska tallin yhteydessä on vain ulkokäymälä.

Sadevesien kokoamiseksi ja mahdollisten järveen joutuvien valumiin es-tämiseksi on laadittu vesienohjaussuunnitelma. Valumiin hallitsemiseksi on rakennettu "viivästysaltaita", kosteikkoalueita sekä hakesuodattimia kahteen eri suuntaan järvelle (Mullevi ja Saaristo) virtaaviin ojiin. Viiväs-tysaltaisiin ja suotimiin johdettava vesi on hulevettä. Hakesuodattimien mi-toitusta on tarkennettu ja maavalleja korotettu myöhemmin. Metsästä ja pellolta yhteisrantaan johtava oja on katkaistu kesällä 2007.

Saostusaltaiden kunnosta huolehditaan poistamalla mahdollisesti niihin kertyvä liete. Uusimpien kosteikkojen rakentamiskokemusten (Hiidenvesi-projekti) perusteella on havaittu, että kosteikon kyky pidättää ravinteita ja kiintoainesta paranee, jos kosteikkoa ei kaiveta. Näin ollen viivästysaltai-den tyhjentäminen lietteestä ehdotetaan tehtäväksi joka kolmas vuosi.

Luvan hakijan mukaan viivästysaltaiden ja hakevallien toiminnan arvioimi-seksi bakteerien osalta voidaan tarkastella suoritettuja vesinäytteitä vuosil-ta 2006–2008. Vertailukelpoisia näytteitä on kaksi. Molemmat on otettu samasta kohtaa järvestä, keväisen sulamiskauden ajalta, jonka voidaan olettaa olevan pahin mahdollinen ajankohta jätevesien pääsyyllä järveen.

- Näyte (Näytteen lab.nro 1977, Näytteen kuvaus Mullevin ranta: jään päältä) 3.4.2006 ennen viivästysaltaiden ja hakevallien rakentamista E.coli 230 pmy/100 ml, lämpökestoiset koliformiset bakteerit 230 pmy/100 ml ja suolistoperäiset enterokokit 190 pmy/100 ml
- Näyte (Näytteen lab.nro 2264, Näytteen kuvaus Mullevin ranta) 2.4.2008 altaiden rakentamisen jälkeen lämpökestoiset koliformiset bakteerit 0 pmy/100 ml ja suolistoperäiset entrekokit <2 pmy/100 ml.

Raja-arvot uimarantavedelle ovat seuraavat: E.coli <500 pmy/100 ml, läm-pökestoiset koliformiset bakteerit <500 pmy/100 ml ja suolistoperäiset ent-

rekokit <200 pmy/100 ml, muuttui <400 pmy/100 ml vuonna 2008). Viranomaisten toimesta suoritettavat tarkastuskäynnit tilalla samaan vuodenaikaan vuosina 2009 ja 2010 vahvistavat edellä mainittujen näytteiden osoittaman puhdistustehon.

Lannan käsittely ja varastointi

Kuivikelanta

Karsinatallissa on kuivikelantamenetelmällä 10 hevosta. Kuivikemateriaalina on turve ja/tai olki. Kuivikelantaa syntyy laskennallisesti 120 m³/a.

Tilalla on tallirakennus, jossa on 10 karsinaa. Karsinoiden yhteispinta-ala on 87 m². Karsinoiden pohjarakenteena on betonilaatta.

Tallirakennuksen vieressä on ponipihatto, jossa on 2 tai 3 shetlannin ponia.

Kuivikepohja

Pihatossa on kuivikepohjalla 8–10 hevosta.

Pihattorakennus on kylmä. Sen pinta-ala on 90 m², jossa on 44 m²:n ja 16 m²:n makuualueet. Ala on jaettu kahteen osaan ja niissä on yhteensä 8–10 hevosta tai ponia. Pihaton pohjarakenteena on betonilaatta ja seinät kovaa patolevyä noin 60 cm:n korkeuteen asti.

Pihatossa on olkipatja, joka vaihdetaan kerran vuodessa, mutta siivotaan päivittäin. Siivouksen yhteydessä poistettu lanta/kuivike siirretään katettuun lantalaan.

Poistettua kuivikepohjaa ja lantaa viedään pois noin 80 m³/a.

Lannan varastointi

Kerätyn lannan (kuivikelanta tallista ja poistettava kuivikepohja pihatosta) määräksi arvioidaan 220 m³/a.

Tallirakennuksesta ja ponipihatosta siivottava/poistettava kuivikelanta varastoidaan lantalaan. Lantalana toimii katettu vaihtolava, joka tyhjennetään sen täytyttyä. Vaihtolavalla voidaan varastoida lantaa kerralla noin 15 m³. Lava tyhjennetään noin 9 kertaa vuodessa.

Pihattorakennuksesta päivittäin siivottava kuivikelanta varastoidaan katettuun lantalaan, joka on pihattorakennuksen yhteydessä. Lantalalan pinta-ala on 31,5 m². Lantalalan pohjana on betonilaatta. Lantalalan seinät ovat harkkorakenteiset ja niiden korkeus on 2,5 m. Seinät on tiivistetty lattiasta ylöspäin 0,8 metriä korkealla betoniseinämällä. Lantalassa on kynnykset. Lantalalan tilavuus on noin 80 m³.

Pihaton lantala tyhjenetään kasvukauden aikana. Lanta sekä kuivikepohja kuormataan suoraan levittimeen tai peräkärriyn ja levitetään joko omille tai sopimusviljelijän pelloille.

Jaloittelutarhat ja laidunnus

Tarhat

Tarhoja on yhteensä noin 1 ha.

Tallin 10 hevosella on talvitarhoja käytössä 5 kpl, joiden yhteispinta-ala on noin 0,5 ha. Tarhojen pohjina on kulumimmilla alueilla suodatinkangas tai "viira", karkea murske ja pinnassa hieno murske/hiekka. Kahdessa tarhasa on katokset. Niissä on myös betonilaatalla siirtolava (10 m³), jota käytetään tarhojen siivoamiseen. Laidunkaudella hevosilla on kulku myös metsälaitumelle, jonka ala on noin 1 ha.

Ponipihaton tarhan koko on 800 m². Ruokinta-alueen ja ponipihaton edustan pohja on karkeaa mursketta. Tarhaan kertyvä lanta siivotaan tallin siirtolavalle.

Pihaton 8–10 hevosella tai ponilla on tarha, joka on kooltaan noin 1 600 m² (max. 8 hevosta/ponia/varsaa) + 1 000 m² (2 hevosta). Pohjana kulumimmilla alueilla on suodatinkangas, karkea murske ja pinnassa hienempi kiiviaines. Hevoset ruokitaan ulos. Heinä laitetaan kattamattomiin häkkeihin. Ruokintahäkin ympäristö ja tarha siivotaan säännöllisesti viereiseen lantalaan.

Tarhojen siivoamisen helpottamiseksi talvella saattaa olla tarvetta lyhytaikaiseen lannan kasaamiseen. Keväällä sulamiskauden aikana tarhojen talviaikaisesta siivouksesta huolimatta (kova pakkanen tai lumisade, joka peittää lannan, vaikeuttavat siivousta) lantaa on tarhoissa jonkun verran ja se olisi hyvä saada ensin kasattua ja haettua sitten kerralla pois. Koska sulaminen ei tapahdu hetkessä, tarhoja joudutaan haravoimaan noin kahden viikon ajan (riippuen kevääntulon nopeudesta), kunnes kaikki jäähän tarttunut lanta on poistettu. Työtä helpottaisi, jos tänä aikana lannan voisi kasata hakepatjan päälle, aidata pois hevosten jaloista ja kuormata sitten kerralla etukuormaajalla pois vietäväksi. Kyseinen lyhytaikainen varastointi kestäisi siis noin 2 viikkoa maaliskuun vaihteessa, kun kevät tekee tuloaan.

Tarhojen siivoamisen helpottamiseksi lähes kaikkiin tarhoihin on sijoitettu ruokintapaikkojen lähelle 600 litran muoviset, kannelliset ja tiiviit astiat. Astiat tyhjenetään suoraan traktorin peräkärriyn. Täten lannan siirto kottikärryillä vähenee. Astioiden käytön ansiosta voi olla mahdollista, että keväisin ei ole minkäänlaista tarvetta lannan kasaamiseen hakepatjan päälle.

Laidunnus

Nurmilaitumia on noin 5 ha ja metsälaitumia noin 1,5 ha.

Hevosia laidunnetaan laidunkaudella läpi vuorokauden kierrättämällä laitumia kasvun mukaan. Käytössä on peltolaitumia, mutta myös hakamaita, jolloin hevosia on lisäruokittava. Metsäalueet muistuttavat entisaikojen hevoshakoja, niillä kasvaa niukasti ravintoa; lyhyttä ruohoa ja luonnonkasveja.

Ruokintapaikka näille alueille sijaitsee talvitarhoissa, joista hevosilla on yhteys metsäalueille. Ruokinta-alue siivotaan, kuten talvellakin, suoraan lantalaan.

Hevosia lisäruokitaan ajoittain laidunkaudella myös peltolaitumille. Määrät ovat kuitenkin pieniä ja ajallisesti lyhytkestoisia. Esimerkiksi pitkä sateeton jakso, joka hidastaa ruohon kasvua. Hevosen luonnonmukaisen käyttäytymisen vuoksi on suotavaa, että ne voivat kuljeskella isommilla alueilla etsien niukempaakin ravintoa kuin joutua seisomaan pienissä tarhoissa heinäkasvan vieressä. Peltolaidunten viljavuustulokset vuodelta 2010 osoittavat, että maan laatu ravinteiden (fosforin) osalta on huono (iso ja rantalaidun), huononlainen tai välttävä (pihaton laidun, ennen hakesuodatinta), joten lisäruokinta ei ole kuormittanut laitumia liikaa. Päinvastoin, pelloille tulisi levittää lantaa noin 10–20 m³/ha vuosittain, mikäli viljavuusluokka haluttaisiin parantaa hyväksi. Peltoja ei ole lannoitettu teollisilla lannoitteilla. Laidunkaudella pelloille kerääntyvä lanta kannattaa siis levittää tasaisemmin koko peltoalalle, eikä viedä ensin lantalaan.

Eläinten juotto on järjestetty astioista, jotka täytetään säiliökärryllä. Juoma-astioiden ympäristö sekä alueet, joissa hevoset tapaavat seisoskella, siivotaan tarpeen mukaan säännöllisesti mönkijän peräkärrylle ja siitä edelleen lantalaan tai laitumen vähemmän käytettyihin osiin.

Säilörehun varastointi

Tilalla ei tuoteta heinää muuta kuin laitumena. Syötettävä säilörehu varastoidaan ulkona. Säilörehu on esikuivattua heinää, joka on tuotettu pääsääntöisesti tilalla, jonka kanssa on tehty lannanluovutus sopimus. Heinä tuodaan Lohjansaaren tai Osuniemen alueelta. Muoviin pakatut paalit varastoidaan kovapohjaisella murskealustalla ulkona.

Lannan hyödyntäminen ja levitys pelloille

Lantaa levitetään lohkojen uusimisen yhteydessä. Uusittava alue on vuosittain noin 0,5–2 ha. Levitysajankohta nurmelle on kasvukauden aikana ympäristötuen ehtojen mukaisesti. Loput lannasta luovutetaan tilan ulkopuolelle. Lannan levitykseen on käytettävissä omaa peltoalaa noin 5 ha. Pellot eivät sijaitse pohjavesialueella. Omista pelloista lähinnä rantaa oleva lohko sijaitsee noin 40 metrin päässä vesistön rannasta.

Päästöt ilmaan

Luvan hakijan mukaan etäisyydet viereisiin kiinteistöihin ovat niin suuret, että hajusta ei voida katsoa olevan kohtuutonta haittaa.

Melu, liikenne ja muu kuormitus alueella

Tilan läpi kulkee Saarelantie ja vieritse Huhtasaarentie.

Luvan hakijan arvion mukaan henkilöautoliikennettä on 45 autoa viikossa. Ratsuhevosia, jotka käyttävät tietä säännöllisesti, on noin 5 kpl. Satunnaisemmin hevosilla saatetaan liikkua tiellä useamminkin ja tallilla on muutama ajohevonen, jotka käyttävät tietä. Traktorikuljetuksia on kerran viikossa.

Luvan hakijan mukaan liikenne ei aiheuta kohtuutonta haittaa saaren muille asukkaille. Tallille laskettujen tieyksiköiden mukaan tallin liikenne on noin neljäsosa tiehoitokunnan muusta liikenteestä.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

Suurin jäte-erä on paalimuovit. Ne toimitetaan Kuusakosken kierrätyskeskukseen. Raatoja ei yleensä synny, koska hevoset viedään lopetettavaksi eläinklinikalle. Mikäli raatoja kuitenkin syntyy, niin raato toimitetaan Munkkaan jätekeskukseen kaatopaikalle loppusijoitettavaksi.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Luvan hakijan mukaan tallitoiminnalla ei ole vaikutusta maaperän pilaantumiseen. Tarha-alueet, joille muutoin kertyisi suuri määrä lantaa, siivotaan säännöllisesti. Laidunalueita lannoitetaan sinne jäävällä ja varastoidulla kuivikelannalla EU-tukiehtojen määrittelemällä tavalla.

Kaivovesinäytteiden perusteella ei ole havaittavissa kaivojen pilaantumisvaaraa. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Vaikutukset vesistöön

Luvan hakijan mukaan vaikutukset vesistöön ravinnevalumien osalta ovat vähäisemmät kuin tavanomaisessa maanviljelyssä. Arvio perustuu siihen, että lannasta suurin osa kerätään ja luovutetaan tilan ulkopuolelle. Peltolohkojen maaperän ravinnetaso on alhainen johtuen vähäisestä lisälannoituksesta.

Vesistöön johtaviin ojiin on rakennettu kosteikkoalueita, viivästysaltaita ja suodinaltaita, jotka keräävät ravinteita. Suojaetäisyydet vesistöön ovat myös suuremmat kuin peltoviljelyssä yleensä edellytetään. Rantavesien hygieenisen laadun ei myöskään edellä mainittujen toimenpiteiden johdosta eikä otettujen vesinäytteiden perusteella voida katsoa heikentyneen ratsutallitoiminnan johdosta.

Ilmaan joutuvien päästöjen vaikutukset

Luvan hakijan mukaan hajupäästöt ovat merkityksettömiä itse tilalla, saati naapureiden tai kauempana olevilla kiinteistöillä. Ainostaan keväisen sulamiskauden ajan on havaittavissa tavallista voimakkaampaa sulaneen maan ja mullan tuoksua, koska tarhojen pintamaa tallaantuu.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Toiminta edistää maaseudun perinnemaiseman säilymistä. Hevosten ansiosta jo ränsistynyt ja ryteköitynyt alue on siistiytynyt. Tilaan kuuluu luonnonmukaisesti viljeltyjä laidunalueita, asianmukaisia tarhoja, metsäalueita ja hakamaita. Myös luonnonniittyjä ja ojanpientareita pyritään hoitamaan niittämällä tai laiduntamalla sopivasti niin, että niittykasveilla olisi elinsijaa. Hyönteiset hyötyvät hevosista. Samoin lintuja (esimerkiksi pääskyjä) pesii alueella runsaasti.

Natura 2000 -alue sijaitsee ylärinteessä tilan alueisiin nähden, joten valumia sinne ei pääse. Alueen läpi kulkee Metsähallituksen luvalla ratsastuspolku, jonka arvioinnin yhteydessä on todettu, että hevosista ei ole haittaa Natura-alueen luonnolle.

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnalla ei ole negatiivista vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen. Osa ihmisistä myös pitää eläinten katselusta hyvin hoidetussa maalaismaisemassa. Näin ollen toiminta voi lisätä viihtyisyyttä. Toiminnasta ei ole osoitettu aiheutuvan terveydellistä haittaa. Melua ei synny.

TOIMINNAN TARKKAILU

Luvan hakijan mukaan toiminnan pienuuden vuoksi on kohtuutonta edellyttää säännöllistä vedenlaadun tarkkailua.

Kaivovesien laadun tarkkailemiseksi otetaan tilan omasta porakaivosta vesinäyte vuosittain. Oma kaivo sijaitsee lähinnä tallia, lantalaa ja tarhoja, joten sen veden laatu viittaa myös muiden kaivojen vedenlaatuun.

Ravinnevalumiin arvioimiseksi on käytetty laskennallisia lannan sisältämiä ravinneitä. Poisvietävän lannan määrää tarkkaillaan kirjaamalla täsmällisesti lannan vastaanottajalle kuljetetun lannan määrät.

Hakevallien korkeutta on tarkkailtava ylivalumiin ehkäisemiseksi. Hakevallin korkeus tarkistetaan vuosittain tai tarpeen mukaan.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Häiriötilanteeksi kosteikko- ja suodinaltaiden toiminnassa voidaan katsoa rankka sade, joka aiheuttaa ylivalumia. Hakevallien korkeutta tarkistamalla tilanne voidaan korjata tai haitta minimoida. Sademääriin perustuva valumavesimäärien arviointi on kuitenkin erittäin vaikeaa, koska maan imemis-kyky vaihtelee. Hakevallien korkeuden arvioimiseksi tarkkaillaan vesimääriä kovilla sateilla vuoden ajan ja vallien korkeus mitoitetaan näiden havaintojen mukaan.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty 1.6.2010, 20.10.2010, 15.11.2010 ja 23.11.2010.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tiedottanut asian vireilletulosta kuuluttamalla lupahakemuksesta ilmoitustaulullaan ja Lohjan kaupungin ilmoitustaululla 12.7.–11.8.2010. Hakemuksesta on annettu erikseen tieto tiedossa oleville asianosaisille. Asiakirjat ovat olleet kuulutuksen ajan nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen Helsingin toimipaikassa ja Lohjan kaupungintalolla.

Tarkastukset ja neuvottelut

Eläinsuojakiinteistöllä on suoritettu tarkastus 11.10.2010. Samassa yhteydessä neuvoteltiin lupahakemukseen liittyvistä seikoista. Tarkastus- ja neuvottelumuistio on liitetty asiakirjoihin.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Lohjan kaupunginhallitukselta ja Lohjan kaavoitus-, terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisilta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on antanut 23.8.2010 päivätyyn lausunnon. Sen mukaan haettua hieman pienimuotoisempaa hevostenpitoa on tilalla harjoitettu 2000-luvun ajan. Aikaisemmin tilalla on pidetty nautakarjaa.

Uudenmaan ympäristökeskus ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on käsitellyt tilan toimintaa useamman kerran. Tilalla on 2000-luvulla tehty useita toimenpiteitä muun muassa vesistökuormituksen vähentämiseksi. Toimenpiteillä on myös pyritty ehkäisemään toiminnasta naapureille mahdollisesti aiheutuvaa haittaa.

Hakemuksessa esitetty eläinmäärä ei Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käsityksen mukaan tule aiheuttamaan ympäristön pilaantumisen vaaraa taikka kohtuutonta haittaa naapurustolle olettaen, että täysikasvuisten eläinten määrää ei nosteta nykyisestä.

Laitumille ei tule sallia säännöllistä lisäruokintaa. Laidunkauden ulkopuolella laitumille ei tule sallia mitään lisäruokintaa. Eläimet on pääsääntöisesti ruokittava eläinsuojissa tai varsinaisilla ruokintapaikoilla. Laitumia ei vesiensuojelusyistä tule säännöllisesti käyttää laidunkauden ulkopuolella. Laitumia voidaan satunnaisesti käyttää laidunkauden ulkopuolella ratsastukseen ja hevosten ulkoiluttamiseen, jos siitä ei aiheudu haittaa vesiensuojelulle.

Tilan lantahuolto perustuu osittain lannanluovutukseen maanviljelijälle. Lanta on varastoitava lantalassa tai tiivispohjaisella siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka voidaan sadekausina katkaa peitteellä. Jaloittelutarhoista ja mahdollisesti laitumilta kerättävät lannat tulee varastoida tiiviillä alustalla.

Hevosten ulkoalueiden puhtaanapito on erityisen tärkeitä vesiensuojelun kannalta. Ulkotarhoista lannat tulee kerätä vähintään kerran viikossa. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kokemusten mukaan tilalla on panostettu ulkoalueiden hoitoon ja pohjarakenteisiin keskimääräistä enemmän.

Hevosten uittamisesta omassa rannassa ei Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen käsityksen mukaan voi aiheutua haittaa vesiensuojelulle.

Tilalla on toteutettu vesiensuojelutoimenpiteitä hyvässä yhteisymmärryksessä viranomaisten kanssa. Toteutetuilla toimenpiteillä on huomattavasti vähennetty hevostenpidosta aiheutuvaa kuormitusta Lohjanjärveen.

Toiminnasta syntyy tietyissä tilanteissa hajakuormitusta, jota on mahdotonta estää toiminnanharjoittajan kannalta kohtuullisin toimenpitein ja kustannuksin.

Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys on antanut 31.8.2010 päivätyn lausunnon, jonka esittelyosassa todetaan muun muassa seuraava:

Ratsutallin ja laidunalueiden läheisyydestä on tutkittu kolmelta naapurilta talousveden mikrobiologista laatua 2 kertaa vuosina 2007 ja 2008. Talousveden laadussa ei ole ollut tutkituilta ominaisuuksiltaan huomauttamista, paitsi ensimmäisellä näytteenotokerralla yhdessä talousvesikaivossa, jolloin huonon vedenlaadun arvioitiin aiheutuneen kaivon puutteellisesta rakenteesta.

Purkukohdista (Lohjanjärveen) ja niihin laskevista ojista on otettu vesinäytteitä vuosina 2006–2008. Vesinäytteiden arviointiin on käytetty uimarantaasetuksen (uudet asetukset tulivat voimaan vuonna 2008) arviointiperusteita.

ta. Tutkimustulokset ovat vaihdelleet suolistoperäisten lämpökestoisten koliformisten bakteerien (44 °C) 0–1 400 (raja-arvo < 500 pmy/100 ml, poistui vuonna 2008), enterokokkien 0–1 600 (raja-arvo < 200, < 400 muuttui vuonna 2008) ja lämpökestoisten koliformisten bakteerien (E. coli) osalta 0–230 (raja-arvo < 500, < 1 000 muuttui vuonna 2008). Lohjasaaren yleinen uimaranta sijaitsee Paavolansalmen toisella puolella 250–300 metrin etäisyydellä. Lohjasaaren uimarannan vedenlaatu on täyttänyt uimavedelle asetetut vaatimukset.

Terveysturvallisuusviranomaisen esittää lausuntonaan seuraavan:

Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyden näkemys on, että hevostallin pitoa voidaan jatkaa Huhtasaaren Ratsutilalla. Ympäristölupahakemusta koskevista toiminnoista hevostalli ja pihatto vaikuttavat rakenteeltaan asianmukaisilta. Hevosten pidossa on huomioitava valtioneuvoston asetus hevosten suojelusta (588/2010).

Lyhytaikainen lannan patterointi ja lannan levitys katsotaan asianmukaisiksi, kun noudatetaan valtioneuvoston asetusta maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000). Naapureiden taholta ongelmaksi on koettu tarhoilta peräisin oleva pintavalunta ja pintahuuhtoutuminen erityisesti talviaikaan tai kovilla sateilla. Todellisesta terveyshaitasta ei ole näyttöä. Nykyisten järjestelyjen voidaan katsoa olevan riittäviä siten, ettei hevosen lannasta aiheudu terveydellistä haittaa, joten ratsutallille ei ole perusteltua esittää lisävaatimuksia. Koska kyseessä on kuluttajapalvelu, ratsutallin porakaivon mikrobiologista vedenlaatua on syytä tarkkailla kerran vuodessa.

Lohjan ympäristölautakunta on antanut 26.8.2010 päivätyn lausunnon, jonka esittelyosassa todetaan muun muassa seuraava:

Laidunalueiden läpikulkevien ojien vedet kerääntyvät Lohjanjärvessä kolmen purkukohtaan. Purkukohdista ja niihin laskevista ojista on otettu vesinäytteitä vuosina 2006–2008. Vesinäytteiden arviointiin on käytetty uimaranta-asetuksen (uudet asetukset tulivat voimaan vuonna 2008) arviointiperusteita. Vuonna 2006 vesinäytteissä todettiin ohjearvojen ylittymistä muun muassa bakteerien osalta. Järvestä ojien purkukohdista otetut näytteet ovat ympäristölautakunnan päätöksen (3.5.2007) jälkeen täyttäneet uimaranta-asetuksen ohjearvot lukuun ottamatta yhtä kertaa. Toukokuussa vuonna 2007 yhteisrannassa todettiin ohjearvot ylittäviä pitoisuuksia bakteerien osalta erittäin voimakkaiden rankkasateiden jälkeen (Ilmatieteenlaitoksen tiedote 29.5.2007: Helsingin Kaisaniemessä sivuttiin sadeennätystä. Suurin sademäärä, 34,3 mm, mitattiin Helsingin Kaisaniemessä kahden tunnin aikana. Rankka sade aiheutti paikoin tulvia. Saderyöppyjä tuli myös pitkin Länsi-Uudenmaan rannikkoa). Ojavesien laatuun ei ole mielekästä soveltaa uimaveden ohjearvoja.

Lohjan ympäristölautakunta esittää lausuntonaan seuraavan:

Huhtasaaren Ratsutallin ympäristölupahakemuksessa kuvattu toiminta on pääpiirteissään ympäristölautakunnan aikaisemmassa päätöksessä 3.5.2007 § 139 kuvatun kaltainen. Ympäristölautakunta on tuolloin esittänyt näkemyksensä riittävistä ympäristön pilaantumista ehkäisevistä toimita.

Ympäristövalvonnan näkemyksen mukaan kiinteistölle rakennetut laskeutusaltaat ja hakesuodattimet ovat toimineet hyvin. Myös korkein hallinto-oikeus on muun muassa päätöksensä 7.12.2009 perustelujen tosiseikoissa todennut, ettei ympäristölautakunnan edellyttämien toimenpiteiden jälkeen laskuojista ja vesistöissä ole ilmennyt merkkejä toiminnasta aiheutuvista päästöistä lukuun ottamatta kevään 2007 rankkasateita.

Ympäristöluvassa tulee määrätä tarhojen siivouksen vähimmäistasosta. Ympäristölautakunta esittää, että tarhat tulee siivota päivittäin, sillä tarhojen puhdistaminen on ensisijainen keino lannasta aiheutuvien päätösten vähentämiseksi. Lisäksi lautakunta esittää, että tarhoista kerätty lanta tulee viedä siivouksen jälkeen mahdollisimman pian asianmukaiseen lantalaan.

Hevosten uittamisesta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapureille esimerkiksi veden samentumista.

Ympäristölautakunnan päätöksessä laskeutusaltaiden toteutusta ja hoitoa koskevat määräykset on annettu Hiidenveden kunnostus -projektin yhteydessä saatujen kosteikkojen rakentamiskokemusten perusteella. Lietteiden poistamista kosteikkojen pohjalta on edellytetty joka toinen vuosi. Ympäristölautakunnan päätöksen jälkeen saatujen kokemusten perusteella vaikuttaa siltä, että kosteikkojen kyky pidättää ravinteita ja kiintoainesta paranee ajan myötä, jos kosteikkoa ei kaiveta. Täten lietteiden poiston tiheyttä voisi harkita pidennettäväksi lautakunnan päätöksestä. Luonnollisesti laskeutusaltaan riittävästä tilavuudesta tulee huolehtia ajoittaisin tyhjennyksin.

Ympäristölautakunta katsoo, että metsälaidunten lannan poisto talvisajkaan on työläs ja vaikea toteuttaa ja metsälaitumilta tuleva kevätvaluma on vaikeasti hallittavissa. Ympäristölautakunta on päätöksessään vuonna 2007 kieltänyt metsälaidunten talviaikaisen käytön. Hevosten lajityypilliset tarpeet estävät pinnoitettujen tarha-alueiden käytön esim. nautaeläinten tapaan, joten ainut lannan talteen keräämiskeino on maapohjaisten tarhojen puhdistus.

Hevostallille on suoritettu vuoden 2007 jälkeen useita tarkastuksia. Tarkastuksilla on todettu tallin olevan hyvin hoidettu ja noudattavan ympäristölautakunnan päätöstä, vaikka päätös ei olekaan ollut lainvoimainen ja velvoittava. Toteutetut toimenpiteet, niiden toteutustapa ja tallin hoito eivät kuitenkaan ole tyydyttäneet lähialueen asukkaita, vaan tallin toiminnasta tulee edelleen valituksia säännöllisesti erityisesti keväisin. Alueella suoritetuissa tarkastuksissa ei ole todettu huomautettavaa tallin toiminnassa.

Lohjan kaupunkisuunnittelukeskus/kaavoitusjohtaja on antanut 21.9.2010 päivätyn lausunnon.

Lausunnon kaavoitustilannetta koskevassa osassa todetaan muun muassa, että Huhtasaaren ranta-alueille on muodostunut pääosin melko taajaan rakennettua loma-asutusta. Teiden varsilla on harvempaa asutusta. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 35 metrin etäisyydellä ratsutallin kiinteistön rajasta. Kiinteistön ja rajan välissä on Huhtasaarentie-niminen tie. Saarentie-niminen kaavatie jakaa kiinteistön etelä-pohjoissuunnassa kahteen osaan ja kiinteistö rajoittuu etelässä Huhtasaarentie-nimiseen kaavatiehen. Lohjan rakennusjärjestyksessä ja ranta-asemakaavamääräyksissä ei ole hevostalleja koskevia rajoitteita. Kiinteistö on pääasiassa maatalousaluetta ja harjoitettava toiminta tukee alueen säilymistä asemakaavamääräyksen mukaisena alueena, joka tulee säilyttää viljelykäytössä tai muuten avoimena maisematilana.

Lausuntona esitetään seuraava:

Hakemuksen mukaiselle toiminnalle ei ole esteitä Huhtasaaren ranta-asemakaava-alueella. Perusteluina esitetään, hakemuksen mukainen toiminta ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavoituksen toteuttamiselle ja alueidenkäytön muulle järjestämiselle (mm. ranta-asemakaavan pääasiallinen käyttötarkoitus ko. kiinteistön alueella, kyseessä on vanha karjatila, kiinteistön pinta-ala, rakennusjärjestyksessä ja ranta-asemakaavamääräyksissä ei ole hevostalleja koskevia rajoitteita).

Lohjanjärven kalastusalue on antanut 11.11.2010 päivätyn lausunnon Huhtasaaren Ratsutallin vaikutuksista Lohjanjärven vedenlaatuun ja kala- ja rapukantoihin. Lausunnossa esitetään muun muassa seuraava:

Ratsutallin kaltaisella pienellä pistekuormittajalla ei kalastusalueen näkemyksen mukaan voi olla merkittävää vaikutusta sen enempää Lohjanjärven veden laatuun kuin kala- tai rapukantoihinkaan.

Lohjanjärven kalastusalue on omalla toiminnallaan kalakantojen hoidossa ja kalastuksen järjestämisessä pyrkinyt tekemään Lohjanjärvestä houkuttelevan kalastuskohteen. Onnistuneilla täplärapuistutuksilla on varsinkin kesäasukkaiden viihtyvyyttä merkittävästi lisätty. Hyvät kala- ja rapukannat vaikuttavat myös kiinteistöjen arvoa kohottavasti.

Lohjanjärven kalastusalue edellyttää, että ympäristöluvassa päätettävillä toimenpiteillä estetään Huhtasaaren uimarannan hygieenisen tilan heikkeneminen. Ravinnepäästöjen on myös pysyttävä sellaisella tasolla, että pitkäaikainen toiminta ei aiheuta ranta-alueiden rehevöitymistä. Lohjan saarta ja Lohjanjärven saaristoa on viime vuosina kehitetty useilla eri hankkeilla ja ”brändätty” miellyttävänä asuinympäristönä puhtaan Lohjanjärven äärellä. Kaiken järven ranta-alueilla harjoitettavan toiminnan tulee olla siten säädeltyä, että sillä ei ole haitallista vaikutusta järven veden laatuun, kala- ja rapukantoihin ja siten välillisesti kiinteistöjen arvoihin.

Metsähallitus/Etelä-Suomen luontopalvelut, etelärannikon luontotiimi on antanut 30.9.2010 lausunnon Huhtasaaren ratsastuksesta. Lausunnossa todetaan seuraava:

Huhtasaaren lehdossa olevan ratsastuspolun linjaus on sovittu maastokatselmuksessa ja sitä on noudatettu Metsähallituksen ja Huhtasaaren Ratsutallin välisen sopimuksen mukaisesti (polulta ei ole poikkeiltu ja ratsastusta märkään aikaan on vältetty). Ratsastus kuluttaa maaperää polun kohdalta vain kevyesti, joten tämän ei katsota heikentävän Huhtasaarella sijaitsevan Metsähallituksen hallinnassa olevan alueen tai "Lohjanjärven alueet" (FI0100036) Natura 2000 -alueen luontotyyppien suojelua.

Ratsastuksesta ei katsota olevan merkittävää haittaa alueella eläville luontodirektiivin lajeille (pyy, palokärki) tai alueen muulle tyypilliselle, vaateliaalle tai uhanalaiselle lajistolle. Hevosten jätöksiä on erittäin vähän, eikä niistä katsota olevan merkittävää haittaa alueen luonnon suojelulle.

Ratsastuksesta syntyvien haittojen estämiseksi on jatkossakin syytä noudattaa Metsähallituksen kanssa tehdyn sopimuksen ehtoja. Ratsastuksen arvioidaan vaikuttavan positiivisesti luonnonsuojelualueiden imagoon, eikä sen lopettamiseksi Huhtasaaren alueella katsota olevan perusteita.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta on toimitettu 3 muistutusta tai mielipidettä.

BB ja 23 yhteisen kirjelmän allekirjoittanutta asiankumppania ovat toimittaneet 21.7.2010 päivätyn muistutuksen, jossa esitetään muun muassa seuraava:

He vastustavat jyrkästi Huhtasaaren Ratsutallin toimintaa ja vaativat, että ympäristölupaa ei myönnetä. Huhtasaaren ratsutallin toiminta vaarantaa rantojen virkistyskäytön. Lannasta voi aiheutua terveyshaittaa uimarannalla. Valumavedet voivat saastuttaa myös alueella olevia kaivoja. Ratsutallin johdosta alueen viihtyisyys on laskenut huomattavasti. Teiden varsille ja ulkoilureiteille jää lantaa. Lähinaapureille aiheutuu haittaa hajusta ja jätevesipäästöistä. Myös paarmojen ja kärpästen määrä on lisääntynyt alueella haitallisesti. Haittaa aiheutuu myös liikenteestä.

Lupahakemuksen yhteydessä pyydetään tutkimaan, onko toiminta alueen kaavoituksen (ranta-asemakaava) mukaista. Lisäksi pyydetään perehtymään Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiin, jotka koskevat Huhtasaaren ratsutallia.

Jos ympäristölupa kuitenkin myönnetään, niin muistuttajat vaativat lupaan sisällytettäväksi seuraavat yhdeksän määräystä:

- Hevosten, ponien ja varsojen lukumäärä saa yhteensä olla enintään 7.
- Tarha-alueet on sijoitettava niin, että tarhojen valuma- ja suotovedet voidaan johtaa omaan keräilyaltaaseen, jossa ne pitää käsitellä kemiallisesti ravinteiden poistamiseksi ja hygieenisen laadun parantamiseksi. Keräilyaltaan koko on oltava 5 % tarha-alueiden yhteispinta-alasta. Muilta alueilta tulevia pintavesiä ei saa johtaa tarhavesien käsittelyaltaaseen.
- Tarhat on siivottava päivittäin.

- Tarhojen etäisyyden on oltava 50 metriä ja laidunten etäisyyden 20 metriä naapurin rajasta. Etäisyys voi olla naapurin suostumuksella pienempi.
- Hevosia ei saa uittaa tilan Kuokkamaa 4:13 rannasta.
- Tilan Saarelanhaka RN:o 4:19 yhteisuimarannan puoleiseen päähän tulee rakentaa laskeutusallas/kosteikko ja hakesuodatin. Laskeutusallas on mitoitettava riittävän suureksi.
- Teille ja ulkoilureiteille jäävä lanta on siivottava pois päivittäin ja toimitettava lantalaan.
- Laidunkauden ulkopuolella hevoset tulee sijoittaa ainoastaan varsinaisille tarha-alueille.
- Laidunalueilla hevosia ei saa lisäruokkia heinällä.

CC, DD ja EE ovat toimittaneet 2.8.2010 päivätyn mielipiteen, jossa esitetään muun muassa seuraava:

Paikkaa on kehitetty ja kunnostettu asianmukaisesti. Paikkaa pidetään erittäin siistinä ja hyvin hoidettuna. Tilaa on hoidettu vuosien varrella todella mallikkaasti ja kehitetty etenkin ympäristöä huomioiden. Minkäänlaista melu-, haju-, liete- tai muuta haittaa ei ole ilmennyt. Muistuttajien mielestä paikka tulee säilyttää hevostilana hakemuksen edellyttämällä tavalla.

Ahtialan/Paavolan kalastuskunta/FF ja GG ovat toimittaneet 5.8.2010 päivätyn muistutuksen, jossa esitetään muun muassa seuraava:

Huhtasaaren Ratsutallin toiminnasta aiheutuu pistekuormitusta alueen vesistöön. Ahtialan/Paavolan kalastuskunnan vesialueilla harjoitetaan aktiivista kalastusta ja ravustusta. Huhtasaaren ratsutallin toiminta ei saa heikentää alueen vesistön hygieenistä laatua eikä toiminnasta myöskään saa aiheutua ravinnepestöjä vesistöön. Hevostalouden valumavesissä on runsaasti vesistöä rehevöittävää fosforia. Lohjanjärven fosfori on levien kasvua rajoittava minimiravinne. Huhtasaarta ympäröivässä vesistössä on jo nykyisin havaittavissa paikallista rehevöitymistä ja sinilevien esiintymisen lisääntymistä. Valumavesien puhdistusta on tehostettava ja pyrittävä parhaimpaan mahdolliseen ravinteiden poistoon.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on 8.10.2010 päivätyllä kirjeellä varattu tilaisuus vastineen jättämiseen. Hakija on toimittanut 24.10.2010 päivätyn vastineen. Sen mukaan ratsutallin toimintaa vastustetaan ilman minkäänlaista näyttöä toiminnan haitallisista vaikutuksista. Vesien pilaantumista ei ole osoitettu aiheutuvan. Lannasta peräisin olevat patogeenit eivät ole kenellekään aiheuttaneet suolistoinfektioita. Uimarannoilta ei ole saatu tartuntoja. Alueen viihtyisyyden väheneminen on subjektiivinen kokemus. Toisaalta monet kokevat, että viihtyisyys on lisääntynyt. Lantaa jää teiden varsille hyvin vähäisiä määriä. Huhtasaari ja sen ympäristö on maaseutua. Maalla voi olla eläimiä. Lisäksi esimerkiksi muistuttajien nimeämä "Jalassaaren ulkoilureitti" on yksityistie, joka johtaa hakijan omistamalle Kankari-nimiselle kiinteistölle, eikä mikään virallinen ulkoilureitti. Tallin liikenne on pieni osa saaren muusta liikenteestä. Suurin osa johtuu loma-asutuksesta. Liikenne hiljenee selvästi

talveksi, vaikka tallin liikenne säilyy lähes ennallaan. Rakennusluvut ovat kunnossa ja toiminta kaavanmukaista.

Muistutuksessa esitetyt hevosmäärän vähennykset, etäisyysvaatimukset tai muut rajoitukset eivät perustu lakiin tai säädöksiin, vaan ovat henkilökohtaisia mielipiteitä. Mikäli ympäristölupaa ei hyväksytä tai hevosmäärää vähennetään murto-osaan nykyisestä, ei yritystoiminnalle ole enää edellytyksiä.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ratkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Huhtasaaren Ratsutallille ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen luvan Huhtasaaren Ratsutallin nykyisen laajuiselle toiminnalle, jossa pidetään 20 hevosta tai ponia.

Eläinmäärää voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto ei ylitä edellä mainitun eläinmäärän yhteistä lannantuotantoa.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Päästöt vesiin ja viemäriin (YSL 43 §, JL 6 §)

- 1.1. Tallin, ponipihaton ja pihaton pohjarakenteiden on estettävä lannan, virtsan tai niistä aiheutuvien valumavesien joutuminen pinta- tai pohjavesiin.
- 1.2. Jos tallissa syntyy pesuvesiä tai muita likaisia vesiä, niin niitä ei saa johtaa putkella ojaan. Tallissa mahdollisesti syntyvät pesuedet ja muut likaiset vedet on johdettava vesitiiviiseen säiliöön taikka puhdistettava talousjätevesien käsittelyä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla koskevan valtioneuvoston asetuksen (542/2003) vaatimukset täyttävällä tavalla. Selvitys mahdollisten jätevesien käsittelystä on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 31.3.2011 mennessä.
- 1.3. Jaloittelutarhoihin johtavien kulkureittien on oltava päällysteeltään sellaisia, että kulkuväylille kertyvä lanta/sonta voidaan poistaa säännöllisesti. Hevosten ja ponien jaloittelutarhoihin kertyvä kiinteä lanta on poistettava päivittäin. Hevosten ja ponien laidunalueilta on kerättävä säännöllisesti kiinteä lanta alueilta, joihin lantaa kertyy. Tallissa ja ponipihatossa syntyvä kuivikelanta, pihatossa syntyvä kuivikelanta ja kuivikepohja sekä jaloittelutarhoihin ja laitumille kertyvä lanta on niiden poistamisen jälkeen varastoitava lantassa tai tiiviillä katetulla/peitetyllä lavalla.

Tarhojen pintamaa on vaihdettava tarvittaessa. Poistetun pintamaan saa sulan maan aikana levittää peltomaille. Lannanlevityskiellon aikana se on kasattava myöhemmin levitettäväksi. Maa-aineksen varastoimisesta au-

massa on tehtävä ilmoitus Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jaloittelutarhojen pinta-alaa ja sijoittelua voidaan muuttaa, jos se on tarpeen eläintenpidon keskeisten toiminnallisten seikkojen vuoksi tai eläinsuojelun vaatimusten takia. Tällöin etäisyys tarhoista asutukseen ei saa kuitenkaan pienentyä.

- 1.4. Tarhoissa muodostuvien pintavalumavesien pääsy suoraan ojaan on oltava estetty/estettävä riittävän korkein maavallein. Tarhoissa muodostuvat pintavalumavedet ja tarhojen salaojavedet on koottava ja johdettava käsiteltäviksi laskeutusaltaiden kautta hakesuotimiin.

Ojien, laskeutusaltaiden ja hakesuodinten kunnosta ja puhdistuksesta/tyhjennyksestä on huolehdittava säännöllisesti siten, ettei alueen likaisista vesistä aiheudu pinta- tai pohjavesien likaantumista. Altaiden pohjilta poistettavat lietteet saa sulan maan aikana levittää peltomaille.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että hakesuodinten ohivuotoja ei tapahdu lisäämällä suotimiin haketta ja/tai laajentamalla laskeutusaltaita. Hakesuotimet on uudistettava säännöllisesti niin usein, että niiden toimintakyky ei ehdi oleellisesti heikentyä.

Haju- ja kärpäshaittojen estäminen (YSL 6 §, 43 §, NaapL 17 §)

2. Eläinten pito, lannan käsittely ja varastointi sekä lannan levitys Huhtasaarissa on järjestettävä ja hoidettava siten, että toiminnoista ei aiheudu kohutuontta rasiusta hajuhaittana lähimpien naapureiden piha-alueilla. Kärpäshaittaa on pyrittävä vähentämään järjestämällä kärpästen torjuntaa muun muassa talli- ja pihatorakennuksissa.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen (YSL 43 §, 45 §, JL 3 §, 6 §, JA 3a §, YMp 867/1996)

3. Toiminnassa muodostuvat ongelmajätteet, kuten loisteputket, on toimitettava ongelmajätteiden vastaanottopisteeseen. Hyötykäyttökelpoiset jätteet, kuten paperi- ja pahvijäte, muovijäte ja metalliromu, on toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Muutoin jätteen käsittelyssä, hyödyntämisessä ja keräyksessä on noudatettava Lohjan kaupungin jätehuoltomääräyksiä.
4. Jos eläinsuojassa syntyy eläinjätettä, on se toimitettava mahdollisimman pian käsiteltäviksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely.

Varastointi (YSL 43 §, JL 6 §)

5. Toiminnassa syntyvä lanta on varastoitava vesitiiviissä lantalassa tai tiivis-pintaiselle alustalle sijoitettavissa siirtolavoissa, jotka vaihdetaan niiden täytyessä. Siirtolavat on oltava sijoitetut katoksiin.

Lannan varastointitilan on oltava riittävän suuri, että siinä voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta lukuun ottamatta samana laidunkautena eläinten laidunnuksen yhteydessä laitumelle jäävää lantaa. Varastointitilojen mitoituksessa otetaan huomioon viljelijöiden yhteiset varastot ja pihattotyypiset kuivikepohjat. Poistettu kuivikepohja on varastoitava lantalaan, ellei lantaa toimiteta muualle hyödynnettäväksi.

6. Lannan varastointitilat on tyhjennettävä perusteellisesti vähintään kerran vuodessa. Tyhjennysten yhteydessä on tarkastettava varastointitilojen kunto ja havaitut puutteet on korjattava viivytyksettä.
7. Lannan kuormaus ajoneuvoon on tehtävä tiiviillä kuormausalustalla. Laitteiston ja kuljetuskaluston on oltava sellaisia, ettei täyttöjen ja kuljetusten aikana pääse lantaa ympäristöön. Eläinsuojakiinteistön tiealueet on oltava pinnoitetut siten, että kuljetuskaluston pyörät pysyvät puhtaina. Lantavarastojen ympäristö on siistittävä lannan käsittelyn yhteydessä mahdollisesti maastoon valuneesta lannasta.
8. Jätteet on varastoitava kiinteistöllä siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa, maaperän, pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle tai naapureille.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet (YSL 7, 8, 43 §, 46 §, 62 §, YSA 30 §, JL 6 §)

9. Mahdollisista häiriötilanteista sekä vahingoista ja onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua merkittäviä päästöjä ympäristöön, on ilmoitettava viipymättä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Lohjan kaupungin terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisille. Laskeutusaltaiden ja hakesuodinten ohi- ja ylivalumatilanteissa on sovittava mahdollisista vesistönäytteiden otosta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.
10. Ympäristöön vahingon tai onnettomuuden seurauksena päässyt lanta on kerättävä välittömästi talteen.

Toiminnan lopettaminen (YSL 43 §, JL 6 §)

11. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminnoista.

Muut toimet, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja (YSL 43 §)

12. Toiminnassa syntyvä lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Lantaa saa tämän lisäksi toimittaa myös laitokseen, jolla on ympäristölupa lannan hyödyntämiseen. Lannan peltolevitystä varten on toiminnanharjoittajalla oltava aina käytettävissään riittävästi asianmukaista lan-

nanlevitysalaa. Lannan levitykseen on kulloisenkin eläinmäärän mukaan laskettuna olla käytettävissä vähintään yksi peltohehtaari 2 hevosta kohden ja yksi peltohehtaari 3,5 ponia kohden. Mahdollisista uusista lannanlevityssopimuksista on toimitettava tiedot/kopiot tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

13. Laidunnus on toteutettava siten, että pintavesien pilaantumisvaara on mahdollisimman vähäinen eikä pohjaveden pilaantumisvaaraa synny. Laidunnuspaine (eläinten lukumäärä laidunalaa kohti) on sovitettava siten, että eläimet pääsääntöisesti elävät laitumen tuoton varassa ilman lisärehua tai laidunkierto on järjestettävä niin, että laitumen ollessa loppuun syöty siirretään eläimet toiselle laitumelle. Laitumelle ei saa järjestää säännöllistä lisäruokintaa. Laidunkauden ulkopuolella eläinten lisäruokinta laitumelle on kokonaan kielletty.

Peltolaitumia ei saa säännöllisesti käyttää laidunkauden ulkopuolella. Peltolaitumia voidaan satunnaisesti käyttää laidunkauden ulkopuolella ratsastukseen ja hevosten ulkoiluttamiseen, jos siitä ei aiheudu vesiensuojellista haittaa. Metsälaidunten käyttö laidunkauden ulkopuolella on kielletty.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

Tarkkailu (YSL 43 §)

14. Laskeutusaltaita ja hakesuotimia, niiden toimintaa ja mahdollisia ohi- ja ylivalumia on tarkkailtava varsinkin talven/kevään sulamiskausien ja rankkasateiden aikana. Ohi- ja ylivalumiin yhteydessä on tarkkailussa noudatettava myös lupamääräystä 9.

Raportointi (YSL 46 §, 51 §, 52 §)

15. Eläinsuojan toiminnasta on Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä toimitettava edellistä vuotta koskeva raportti, josta käyvät ilmi muun muassa seuraavat tiedot:
- tiedot eläinmäärästä sekä yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä huolloista ja häiriöistä (syy, kestoaika, arvio päästöistä ja niiden ympäristövaikutuksista sekä suoritettavat toimenpiteet)
 - tiedot lantamäärästä, eläinjätteistä, muista tavanomaisista jätteistä, ongelmajätteistä, niiden määrästä, laaduista, varastoinnista ja varastointipaikoista, hyödyntämisestä, käsittelystä, edelleen toimittamisista, lannanlevitysalaloista ja muista toimituskohteista sekä päivämäärästä
 - tiedot siirtolavojen vaihtokerroista
 - tiedot tarhojen pintamaan vaihtokerroista
 - tiedot laskeutusaltaiden tyhjennyskerroista
 - tiedot hakesuodinten kunnostamisista
 - tiedot lantavarastojen tyhjennyksen yhteydessä tehdyistä rakenteiden kunnan tarkkailuista
 - tiedot kaivovesinäytteiden tutkimustuloksista

– tiedot onnettomuus- ja häiriötilanteista sekä niiden aikana syntyneistä päästöistä ja jätteistä.

Eläinsuojan toiminnasta mukaan lukien lannan varastointi tulee pitää käyttöpäiväkirjaa ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toimenpiteistä. Siihen on merkittävä vähintään edellä esitetyt raportointia varten tarvittavat tiedot. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty. Harkintaan ovat vaikuttaneet myös lupakäsittelyn aikana tehdyt lausunnot, muistutukset ja mielipiteet. Lähtökohtana luparatkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta Huhtasaaren Ratsutallin toiminta täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain ja jätelain lisäksi luparatkaisussa keskeinen sovellettava säädös on valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta 931/2000. Lupaharkinnassa on käytetty ohjeena ympäristöministeriön ohjetta kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009.

Luvan myöntämisen edellytykset

Eläinmäärän lisäämistä 25 hevoseen ei ole sallittu, vaan lupa on myönnetty nykyiselle eläinmäärälle eli 20 hevoselle tai ponille. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on harkinnut, että kyseisessä paikassa ja esitetyillä ympäristönsuojelurakenteilla eläinmäärää ei ole perusteltua lisätä. Eläinten ikä- ja kaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa lupapäätöksessä hyväksytyin eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että lannantuotanto ei ylitä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuotantoa. Kotieläinsuojien ympäristölupia myönnettäessä ja myönnettyjä ympäristölupia valvottaessa käytetään lannan sisältämään fosforimäärään perustuvia eri eläimet yhteismitallistavia eläinyksikkökertoimia. Kertoimien avulla voidaan arvioida toiminnan luvamukaisuutta tilanteissa, joissa toiminnan kestäessä tilalla olevien eläinten lajit, ikärakenne ja lukumäärät vaihtelevat. Kertoimet perustuvat ympäristöministeriön 29.6.2009 antamaan kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeeseen.

Huhtasaaren Ratsutallin toiminnasta asetetut lupamääräykset huomioon ottaen ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasiusta naapureille. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski.

Ympäristöluvan hakemisen perusteena on jätevesien johtaminen uomaan ja vesistöön. Ratsutallin toiminnassa toteutetut vesiensuojelutoimenpiteet ovat vähentäneet vesien pilaantumisen vaaraa ja näitä vesiensuojelutoimia on lupapäätöksessä määrätty edelleen jatkettaviksi. Jätevesistä ei aiheudu tehtyjen mittausten mukaan vesistön pilaantumista. Ympäristölupa on myös tältä osin voitu myöntää.

Asiassa on otettu soveltuvin osin huomioon Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuoteen 2015, joka perustuu lakiin vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004). Eläinten pidossa nykykäytännön mukaiset vesiensuojelutoimenpiteet perustuvat pääosin nitraattiasetukseen, kuten lannan varastointi tiiviissä lantavarastoissa sekä jaloittelutarhojen sijoittaminen ja hoito. Vesienhoitosuunnitelman lisätoimenpiteistä on eläinsuojia koskien keskeistä niiden ravinnepäästöjen hallinta edellyttämällä riittävää määrää lannan levitykseen soveltuvaa lannanlevitysalaa ja tämä on otettu lupamääräyksissä huomioon. Lisätoimenpiteitä ovat myös kosteikkojen perustaminen ja peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden lisääminen. Kyseisessä toiminnassa on perustettu laskeutusaltaita ja laitumet ovat talvisin pääosin kasvipeitteisiä.

Lupamääräysten perustelut

Määräys 1.1. Ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen 29.6.2009 mukaan eläinsuojien pohjarakenteiden tulee olla sellaisia, että ne estävät lannan ja virtsan joutumisen maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin.

Määräys 1.2. Eläinsuojassa syntyvät pesu- ja jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niiden johtamisesta aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista. Valtioneuvoston asetuksessa (542/2003) talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla on annettu vaatimukset jäteveden käsittelystä. Asetusta ei sovelleta luvanvaraisen elinkeinotoiminnan jätevesien johtamiseen. Eläinsuojassa ei juuri synny jätevesiä. Selvitys mahdollisten jätevesien käsittelystä on vaadittu riittävän käsittelytason varmistamiseksi.

Määräys 1.3. Eläinten kulkuväylillä ja tarhoissa muodostuvat valumavedet ovat voimakkaasti kuormittavia. Tarhojen säännöllisellä puhdistamisella ja pintamaan vaihdolla edistetään eläinten hyvinvointia ja ehkäistään maaperän ja vesien pilaantumista sekä osaltaan vältetään karpästen lisääntymiselle otollisia olosuhteita. Tarhoista poistettava pintamaa on ravinnepitois-

ta, joten sen varastoinnissa on otettava huomioon vesien pilaantumisen vaara. Määräyksessä on myös huomioitu hevostensuojeluasetuksen 588/2010 6 § tarhojen koossa ja sijoittelussa.

Määräys 1.4. Tarhojen valuma- ja salaojavedet eivät saa valua hallitsemattomasti ympäristöön. Koska tarhat sijaitsevat ojiin viettävässä maastossa ja Lohjanjärven rannan läheisyydessä, toiminnasta saattaisi aiheutua haittaa vesistön rannassa. Täten tarha-alueiden likaisia vesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä ojan kautta vesistöön, vaan vedet on käsiteltävä laskeutusaltaiissa ja hakesuotimissa. Otettujen vesinäytteiden perusteella laskeutusaltaiden ja hakevallien toimiessa moitteettomasti ojien purkukohdissa Lohjanjärven rannassa täyttyvät uimaveden laatuvaatimukset.

Määräys 2. Tallin, pihaton ja tarhojen läheisyydessä on ulkopuolisen asuin- ja lomarakennuksia pihapiireineen. Tämän vuoksi kohtuuttomien hajuhaittojen ehkäisemiseen ja kärpäshaittojen vähentämiseen on kiinnitettävä huomiota.

Määräykset 3. ja 8. Jätelain 6 §:n mukaan ongelmajätteen tuottaja ja kuljettaja ovat vastuussa siitä, että ongelmajätteet kuljetetaan lain mukaiseen paikkaan. Jätelain 6 §:n mukaan jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon.

Määräys 4. Jätelain 6 §:n mukaan jätteestä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Eläinjätteen käsittelystä säädetään yksityiskohtaisesti maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita käsittelevien laitosten valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä (850/2005).

Määräys 5. Ympäristönsuojelulain (86/2000) 11 §:n nojalla on annettu valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000). Asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan lannan ja virtsan varastointitilan tulee olla riittävän suuri, että siihen voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta. 2 momentin mukaan varastointitilojen mitoituksessa noudatetaan asetuksen liitteessä 2 olevia mitoitusperusteita. Tiiviille alustalle sijoitettava siirtolava on hyväksyttävä rakenne, koska hevosen lanta on kuivaa ja siirtolavan täytyttyä se vaihdetaan. Siirtolavan sijoittamisella katokseen tai sen peittämisellä muutoin sadekautena varmistetaan, ettei valumia pääse syntymään.

Määräys 6. Lantavarastojen vuosittaisella perusteellisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. Säiliön pohjalle kertyneet mahdolliset saostumat poistetaan. Samalla rakenteet voidaan tarkastaa mahdollisten vaurioiden havaitsemiseksi.

Määräykset 6., 7. ja 10. Valtioneuvoston asetuksessa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) 4 §:ssä säädetään, että lannan varastointitilojen tulee olla vesitiiviitä. Rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaisia, ettei lannan varastointitilan tyhjennyksen ja

lannan siirron aikana tapahdu vuotoja. Jotta voidaan estää lannan, virtsan ja muiden jätevesien pääsy pinta- ja pohjavesiin sekä maaperään, on niiden käsittely oltava asianmukaista ja huolellista.

Määräys 8. Jätteiden varastoinnissa on huolehdittava, että haitat on estetty. Jätelain 6 §:n mukaan jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemisen tai jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Määräys 9. Häiriötilanteista tiedottaminen on tarpeen päästöjen valvonnan toteuttamiseksi. Tarvittaessa sovitaan ympäristöluvan valvontaviranomaisen kanssa vesistönäytteiden otosta.

Määräys 10. Jotta vahingon tai onnettomuuden vuoksi ympäristöön päässeestä lannasta aiheutuvat haitat olisivat mahdollisimman pienet, on onnettomuusmassat kerättävä talteen välittömästi.

Määräys 11. Hyvissä ajoin ennen toiminnan lopettamista on esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimituksista, kuten lietesäiliöiden tyhjentämisistä ja jätteiden edelleen toimittamisista.

Määräys 12. Eläinsuojatoimintaa harjoittavalla tulee olla käytettävissään riittävästi lannan levitykseen soveltuvaa peltoa. Lantaa voidaan myös toimittaa ympäristöluvan omaavaan laitokseen käsiteltäväksi. Lannan hyödyntämisellä lannoitteena pelloilla tarkoitetaan lannan käyttöä siten, että ei tapahdu peltojen yllannoitusta eikä aiheudu siitä tai virheelliseen ajankohtaan suoritetusta levityksestä johtuvaa ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Käytettävissä on oltava vähintään yksi peltohehtaari 2 hevosta kohden ja yksi peltohehtaari 3,5 ponia kohden. Vaatimus perustuu kotieläinten vuoden aikana lannassa erittämän typen ja fosforin keskimääräisiin määriin ympäristöministeriön Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen 29.6.2009 mukaisesti.

Määräys 13. Sopiva laidunnuspaine eli eläinmäärä hehtaaria kohti on tapauskohtainen. Sopiva laidunnuspaine riippuu alueesta, laiduneläimestä, kasvukauden sääoloista ja kasvukauden vaiheesta. Jos eläimille joudutaan järjestämään laitumen yhteyteen säännöllinen lisäruokinta, ei ole kyse laiduntamisesta, vaan jaloittelusta.

Määräykset 14 ja 15. Tarkkailua, raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomainen voi seurata eläinsuojan toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannanlevitysalojen kirjaamisella ja raportoisella varmistetaan, että käytössä olevien lannan levitysalojen määrä on aina riittävä suhteessa toiminnassa syntyvään lannan määrään.

Muutoin lannan käsittelyssä on noudatettava, mitä säädetään lannan varastoinnista ja levityksestä valtioneuvoston asetuksessa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY N:o 1774/2002) muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä.

Muutoin eläinjätteen käsittelyssä on noudatettava, mitä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita käsittelevien laitosten valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä (850/2005) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY N:o 1774/2002) muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä.

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt näkökohdat ja vaatimukset on otettu huomioon tässä lupapäätöksessä ja sen määräyksissä ja perusteluissa ilmenevällä tavalla. Lisäksi todetaan muistutuksessa esitettyyn vaatimukseen annettavista lupamääräyksistä seuraava:

Aluehallintovirasto on hyväksynyt eläinmääräksi nykyisen eläinmäärän. Sen perusteet on esitetty edellä kohdissa "Lupaharkinnan perusteet" ja "Luvan myöntämisen edellytykset".

Aluehallintovirasto on katsonut luvan hakijan esittämät ja tämän päätöksen lupamääräyksissä 1.1.–1.4. ja 13. edellytetyt toimet riittäviksi vesien pilaantumisen ehkäisemiseksi ja veden hygieenisen laadun turvaamiseksi. Lupamääräyksessä 1.3. on määrätty tarhojen siivouksesta. Lupamääräyksessä 13. on määrätty laiduntamisen järjestämisestä siten, että pintavesien pilaantumisvaaraa ei synny. Täten laidunalueelta tuleville valumavesille ei ole edellytetty laskeutusallasta/kosteikkaa ja hakesuodatinta. Lupamääräyksessä 13. on määrätty myös laitumilla tapahtuvan lisäruokinnan ja laidunten talviaikaisista rajoitteista.

Aluehallintovirasto toteaa esitettyihin etäisyysvaatimuksiin, että kyseessä on vanha karjatila. Asemakaavamääräysten mukaan alue tulee säilyttää viljelykäytössä tai muuten avoimena maisematilana. Huomioiden luvan hakijan käytössä olevien maanviljelysalueiden muodot etäisyysvaatimukset naapurin rajoihin ovat kohtuuttomat.

Luvan hakija on pyytänyt poistamaan ympäristölupahakemuksestaan kohdan, jossa pyydetään lupaa hevosten uittoon. Luvan hakijan mukaan hevosten uitto on niin pienimuotoista, että sitä ei ole syytä käsitellä ympäristölupamenettelyn yhteydessä.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös tulee lainvoimaiseksi 30 päivän kuluttua päätöksen antamis-
päivästä antamispäivää lukuunottamatta, jollei päätöksestä ole valitettu.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen ja
muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 28 §)

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on toimitettava aluehallintovirastolle hakemus lupamääräys-
ten tarkistamiseksi viimeistään 31.12.2020 mennessä. Hakemukseen on
liitettävä yhteenveto päästöjen ja ympäristövaikutusten kehittymisestä ja
niiden ehkäisemis- ja vähentämistoimista, yhteenveto kaivoveden tarkkai-
lutuloksista, selvitys parhaan käyttökelpoisen tekniikan toteuttamisesta
toiminnassa ja mahdollisuuksista tehostaa toiminnasta aiheutuvien ympä-
ristöhaittojen ehkäisemistä ja vähentämistä. (YSL 55 §)

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan säännöksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän
päätöksen lupamääräykset, tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voi-
massaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatetta-
va. (YSL 56 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 28, 31, 32, 36, 37, 38, 41, 42, 43, 45, 46,
52, 53, 54, 55 ja 96 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 19 §

Jätelaki (1072/1993) 4, 6, 9, 15, 51, 52 §

Jäteasetus (1390/1993) 3, 3 a, 8, 10 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin
pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

Ympäristöministeriön asetus yleisempien jätteiden sekä ongelmajätteiden
luettelosta (1129/2001)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista (1145/2009)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 1 440 €.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Käsittelymaksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetun aluehallintoviraston maksuja koskevan valtioneuvoston asetuksen (1145/2009) mukaisesti. Sen mukaan jos kysymyksessä on muu ympäristölupa-asia, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 48 euroa/h. Tämän lupahakemuksen käsittelystä laskutetaan 30 tunnin työmäärää vastaava maksu.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Huhtasaaren Ratsutalli
Saarelantie 6
08800 Lohja

Jäljennös päätöksestä

Lohjan kaupunginhallitus
Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Lohjan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Lohjan kaupungin kaavoitusviranomainen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
Lohjanjärven kalastusalue
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille listan dpo ESAVI-472-04-08-2010 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Lohjan kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. (YSL 96 §)

Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua. (YSL 97 §)

Liite

Valitusosoitus

Harri Majander

Arja Johansson

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Harri Majander. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Arja Johansson.
AJo/sl

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **14.1.2011**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valitus kirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle sen ympäristölupavastualueen Helsingin toimipaikkaan. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastualueen Helsingin toimipaikan yhteystiedot

käyntiosoite:	Asemapäällikönkatu 14, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 115, 00231 Helsinki
puhelin:	(vaihe) 020 636 1040
telekopio:	(09) 726 0233
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 89 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.